Bons o dolents

Per PepMaria el dc., 14/06/2017 - 09:00

En un debat amb universitaris, vam començar a discutir sobre la bondat i la maldat humanes. De seguida van sortir Hitler i els criminals de les presons com a persones dolentes, i la legitimitat o no de la pena de mort.Vaig recordar el testimoni d'un afroamericà al reportatge de Yan Arthus Bertrand "Human (Vol. I)". Aquest jove explica que quan era petit el seu padrastre el pegava i li deia: "Si et faig mal és perquè t'estimo". I ell va acostumar-se a fer mal a tothom qui estimava. Fins que a la presó una dona, l'Agnes, va estimar-lo. L'Agnes tenia tot el dret a odiar-lo, però no ho feia. Perquè ell era a la presó per haver assassinat la filla i el nét de l'Agnes. "Ella em va donar amor i [*silenci, llàgrimes*] i em va dir el que era estimar".
Tal vegada el bé i el mal no "estan allà fora", simplement: com un destí que se'ns imposa i al qual ens hem de resignar. En part depenen de mi, depenen de la meva aposta: si aposto per tractar amb bondat les persones, estic fent créixer la bondat dins seu; si les tracto amb menyspreu o penso dins del meu cor que són dolentes, la bondat tindrà més problemes per manifestar-se en ells.
Així doncs, la bondat i el mal no "estan allà fora". Però tal vegada el mal no arriba a estar tan "a dins" d'algú que puguem afirmar que és una persona dolenta. No hi ha persones dolentes: hi ha persones que fan accions (bones i) dolentes. I les que fan accions repetidament dolentes sempre poden canviar: poden fer créixer dins seu la bondat. Segurament ho faran més fàcilment si apostem per elles, si creiem que la bondat pot créixer dins d'elles, si "els donem crèdit".
"Donar crèdit a la gent" és una expressió que usa Muhammad Yunus, premi Nobel de la Pau i fundador d'un banc de microcrèdits que ajuda a milions de persones a crear petits negocis per sortir de la pobresa. Yunus fa amb els pobres quelcom que no fan molts bancs: "donar-los crèdit". En dos sentits: primer, deixar-los diners; segon (i més important) creure que ells poden crear un negoci i tornar el crèdit. A moltes persones a qui el Grameen Bank dóna crèdit (sobretot dones), això els canvia la vida.
Tal vegada costarà fer canviar una persona que ha fet el mal durant molt de temps: costarà "donar crèdit" a persones a qui la societat els hi denega. Certament es tracta d'una aposta. Però de tant en tant descobrim que l'aposta funciona, i això ens empeny a seguir apostant: fins i tot quan més sembla que perdrem.
.....
"Som millors que els nostres pitjors actes" (Germana Helen Prejean, activista contra la pena de mort als EUA).
"Vigila els teus pensaments: esdevenen paraules./ Vigila les teves paraules: esdevenen actes./ Vigila els teus actes: esdevenen hàbits./ Vigila els teus hàbits: esdevenen el teu caràcter./ Vigila el teu caràcter: esdevé el teu destí." Lao Tsé
"Déu veié que tot el que havia creat era molt bo." (Gn 1, 31).
.....
· Quines persones acostumo a etiquetar de "dolentes"? Què puc fer per "donar-los crèdit"?
· Quins grups socials necessiten més crèdit en la societat d'avui?
· Quines conductes estigmatitzadores descobreixo al meu voltant? Com puc convidar els qui les protagonitzen al canvi d'actitud?